

Tækkemanden

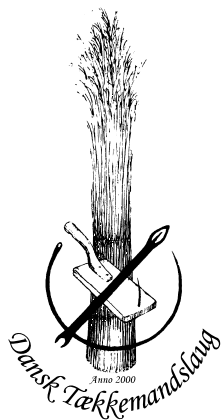
Nr. 3- 2006

LÆS OM:

- Velkommen til Tækkemanden nr. 3-2006
- Tækkemanden som naver
- De nye energikrav
- Nyt fra Dansk Byggeri
- Bindedag 2006
- Prisliste på vej vedrørende tækkearbejde
- Ny mesterlære – nye muligheder
- Carlo 50 år

Formanden har ordet

Midt i en overophedet sommer møder man pludselig, under et kundebesøg det mærkværdige fænomen, at der har været en anden tækkemand, som lige har afgivet tilbud på det arbejde, man er hidkaldt for at se på. I og for sig er der selvfølgelig ikke noget underligt i det, men når den anden tækkemand ikke har sagt noget om efterisolering efter de nye regler og ej heller har berørt det i tilbudet, så er det knageme ikke nemt at komme som nr. to i denne sammenhæng. For det kan være svært nok i forvejen at formidle de nye regler til kunderne, når man så oven i købet vil have betaling for at lave en uv-beregning på deres førstesal, som ikke kan efterisoleres senere.

Vi skal jo huske på at det er os, der er rådgiver og dermed ansvarlige, hvis der ikke har været en arkitekt eller byggesagkyndig ind over opgaven. Og overholder vi ikke lovgivningen, kan det koste os dyrt da en kunde ikke kan gøres ansvarlig over for loven da de har brugt en ansvarlig håndværker.

Det vil sige, at har du glemt at udføre uv-beregninger i dine tilbud - eller

endnu værre ikke efterisolering efter reglerne fra 1 april - så kan du forvente et kæmpe erstatningsansvar, når disse huse handles. For den, der køber et hus, hvor du har lagt nyt tag på hele herligheden, uden at du har efterisolering, kan gøre dig erstatningspligtig for manglende udført arbejde! Uhadada hvor den kan give hede ører, selv på en vinterdag.

Læs mere om dette emne på side 4,5 og 6, eller på Dansk Byggeris hjemmeside under mest for medlemmer, nederst ser du under **energi**, siden ned under **ombygninger og forandringer**. Læs også under **Ansvar for overholdelse af bygningsreglementets energikrav**, og du vil blive forbavset.

Det samfund, som vi lever i, bliver mere og mere kompliceret at geberde sig i, og mener du, at samfundet stiller store krav til dig som tækkemand i dag, så vil du snart opdage, at tækkevejledning, brede tækkebroer, arbejdstilsynet og højt på strå er det rene vand. Og for mig at se, er det kun de tækkemænd som lader sig opdatere hele tiden, der vil overleve de kommende år.

Med venlig hilsen

Søren Vodder

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør:
Konsulent Petter Astrup

Redaktionsudvalg: Erling Bach Pedersen,
Henrik Henriksen

Tryk: Elbo

Opsætning: Forsidefoto: Dansk Byggeri/
Petter Astrup. Dtp: Dansk Byggeri/ Ditte
Brøndum.

Udgiver: Dansk Tækkemandslaug

Dansk Tækkemandslaug (DTL) er en forening af selvstændige tækkemænd. DTLs formål er at koordinere tækkemændenes fælles interesser på landsplan.

DTL arbejder for at sikre en høj kvalitet af det tækkearbejde, der udføres af foreningens medlemmer.

Det er en betingelse for at være medlem, at man kan honorere de faglige krav, som foreningen stiller. Nye medlemmer bedømmes af laugets optagelseskomite. Laugets medlemmer ønsker, at deres kunder skal være glade for og stolte af deres stråtag. Det er en forudsætning for, at stråtaget som sådan kan bevares og vort

håndværk bestå. At få udført et stykke tækkearbejde er en tillidssag. Derfor er det et krav, at laugets medlemmer er optaget i Dansk Byggeri og herigennem tilknyttet BYG GARANTIORDNING for at sikre, at kunderne får udført et kvalitets- og håndværksmæssigt korrekt tækkearbejde.

Dansk Tækkemandslaug
Vestergade 21, 1.
6500 Vojens
Tlf.: 72 16 02 43
Email: taekkelaug@taekkelaug.dk
www.taekkelaug.dk

Tækkemanden som naver

Det har været naturligt at følge tækningen af Rømø Golf & Wellnesscenter til naver-dvd'en, fordi det er det hidtil suverænt største nybyggeri med stråtag. Et interview med bygherren, som er begejstret for stråtage og selv valgte dette tag, kommer også til at ligge på dvd'en

*Af Jørgen Kaarup
journalist og fhv. tækkemand*

Gennem de senere år har jeg med støtte fra Fonden Realdania arbejdet med formidling af mit gamle fag på flere områder: bogen *Det levende Tag* med tilhørende dvd, en informationsavis om stråtage, der blev sendt ud til alle ejere af stråtækte huse i Danmark, samt tv-programmet *Tækkekompaniet* og en DR 2-temaaften om tækkemænd og stråtage.

Nu er endnu et projekt ved at se dagens lys: en dvd, som produceres med støtte fra DTL, Den jyske Håndværkerskole og – igen – Fonden Realdania, som må siges at have et kærligt øje til tækkebranchen.

Arbejdstitlen er "Tækkemanden som naver" (naver kommer af skandiNAVER og betyder skandinaviske rejsende håndværkere i udlandet). Det bliver historien om stråtagenes mange former i ind- og udland. Den bliver fortalt i levende billeder og vil bringe seeren rundt i verden: Sydafrika, Japan, Holland og England, lande som alle har stolte tækketraditioner og gør det anderledes end herhjemme. Samtidig vil de mest typiske danske tækketraditioner blive vist – fra tækning med halm, lyng og syning med halmsimer over kobber- og andre rygninger til Danmarkshistoriens største nybyggeri med strå på tagene, 20.000 kvadratmeter stråtag på 200 fritidshuse og et kæmpe wellnesscenter på Rømø.

Der er to formål med dvd'en, som vil blive sendt ud til alle DTL-medlemmer engang i første kvartal 2007: det ene er at give tækkemands- og tømrerlærlinge på tekniske skoler indblik i, at stråtage og teknikken bag dem er mangfoldig og uhyre varieret, både i Danmark og i verden.

Den anden er at have et inspirationsmateriale, som kan bruges af tækkemænd over for nye kunder. Samtidig kan dvd'en eller dele af den vises til arkitekter og byggefirmaer samt i tilknytning til udstillinger eller i forbindelse med foredrag.

En del af optagelserne fra udlandet har DR ophavsret til, men disse rettigheder vil så blive frikøbt, så billederne kan bruges i de nævnte sammenhænge.

Vejledning om de nye energikrav

I fortsættelse af lederen, hvor formanden advarer mod at tage for let på de nye energikrav i bygningsreglementet (som trådte i kraft den 1. januar 2006 med en overgangsperiode på 3 måneder, så de gamle krav kan benyttes frem til udgangen af marts 2006), har jeg ud fra henvisningerne i lederen på Dansk Byggeris hjemmeside, sammensat denne artikel

Af Petter Astrup
sekretær Dansk Tækkemandslaug

Ombygninger og forandringer efter de nye energikrav

De nye regler, giver anledning til mange spørgsmål blandt byggevirksomheder. En stor del af spørgsmålene vedrører ombygninger og renoveringer, herunder hvem der bærer ansvaret for, at bestemmelserne i bygningsreglementet overholdes.

Redegørelsen er baseret på bestemmelserne i Bygningsreglement for småhuse (BRS). Reglerne i Bygningsreglement BR 95 følger samme principper.

Energikrav ved ombygninger og forandringer:

Den væsentligste forskel mellem BRS (Småhusreglement) og BR 95 (Bygningsreglement) viser sig i reglerne om, hvorvidt bestemte arbejder udløser krav om energiforbedringer på andre bygningsdele end de bygningsdele, der er omfattet af arbejdet.

Hovedreglen i de nye energikrav er, at hvis man foretager ombygninger eller væsentlige forandringer, skal hele klimaskærmen og alle installationer bringes i overensstemmelse med de nye energikrav, med undtagelse af de enkelte foranstaltninger, som ikke er rentable.

Hovedreglen gælder, hvis ombygninger og forandringer berører mere end 25% af klimaskærmen eller koster mere end 25% af ejendomsværdien ekskl. grundværdien.

I BRS tæller, nogle nærmere definerede enkeltforanstaltninger, ikke med i opgørelsen af om 25%-grænsen er overskredet. I BR 95 tæller de med.

Dette betyder f.eks., at der ikke skal udføres energibesparelser på andre bygningsdele, fordi tagdækningen udskiftes på et hus omfattet af BRS, selv

om udskiftningen af tagdækningen udgør mere end 25% af klimaskærmen.

Klimaskærmen omfatter tag, facader, gavle og terrændæk.

Ombygninger og væsentlige forandringer er:

byggearbejder vedrørende klimaskærm eller installationer, der berører mere end 25% af klimaskærmen, eller udgør mere end 25% af seneste offentlige ejendomsværdi med fradrag af grundværdien

Reglerne om ombygninger og væsentlige forandringer kan fraviges:

- hvis enfamiliehuse er fredede eller bevaringsværdige
- hvis der kan dispenseres i henhold til byggelovens §22 med henvisning til arkitektoniske hensyn eller byggeteknik (BRS vejledning til 5.5.3)

En bygningsmæssig foranstaltning anses for rentabel efter bygningsreglementets krav, hvis:

$$\frac{\text{Besparselsen ved foranstaltningen} \times \text{levetiden}}{\text{investeringen}} > 1,33$$

(BRS 5.5.4)

Beregningen fastslår, at rentabiliteten bestemmes ved at gange den forventede årlige besparelse ved foranstaltningen med levetiden og dividere med investeringen. Værdien heraf skal være større end 1,33 for at investeringen anses for rentabel.

Opfyldelsen af de nye energikrav indebærer, at:

- klimaskærmen skal leve op til de u-værdier, der gælder for tilbygninger (BRS 5.4.2)
- installationerne skal leve op til byg-

ningsreglementets krav til installationer i kapitel 7 (BRS afsnit 7).

Udover bestemmelsen om at energikravene skal opfyldes for hele klimaskærmen og for alle installationer under de nævnte forudsætninger, (bygningsarbejder der omfatter mere end 25% af klimaskærmen eller mere end 25% af ejendomsværdien fratrukket grundværdien), rummer Bygningsreglementet også krav til enkeltforanstaltninger (BRS 5.5.5).

Enkeltforanstaltninger er:

- udskiftning af kedel
- skift af varmforsyning
- isolering af ydervægge i forbindelse med udskiftning af regnskærm
- forbedring af loft- og tagisolering ved udskiftning af tagdækning
- facadevis udskiftning af vinduer
- samlet udskiftning af tagvinduer og ovenlys
- forbedring af vinduer med forsatsrammer

Hvis man udfører de nævnte enkeltforanstaltninger, skal de nye energikrav opfyldes for den pågældende bygningsdel eller installation, selv om ombygningen eller forandringen ikke overstiger de ovenfor nævnte grænser på 25%.

Enkeltforanstaltningerne tæller i BRS ikke med i beregningen af, om et arbejde medfører krav om, at hele klimaskærmen og alle installationer skal bringes i overensstemmelse med de nye energikrav.

Bestemmelsen om enkeltforanstaltninger betyder f.eks., at udskiftning af tagdækning på et hus, hvor taget udgør mere end 25% af klimaskærmen ikke udløser krav om supplerende arbejder på den øvrige del af klimaskærmen eller på installationerne.

Ansvar for overholdelse af bygningsreglementets energikrav

Udgangspunktet i bygningsreglementet er, at alle byggeopgaver – nybyggeri såvel som ombygninger, tilbygninger og renoveringer – skal udføres i overensstemmelse med kravene i bygningsreglementet.

Byggevirksomheden må derfor sikre sig, at energikravene overholdes enten ved selv at foretage den nødvendige beregning/vurdering eller ved at få en rådgivende ingeniør til at gøre det.

Er det ikke nødvendigt at udføre eventuelle energibesparende foranstaltninger som et led i arbejdet – fordi disse lige så godt efterfølgende kan udføres af andre – er det tilstrækkeligt at oplyse bygherren om muligt krav herom.

Det er bygherrens eget ansvar, at faktiske oplysninger om ejendomsværdien, grundværdien og energiprisen ved opvarmning pr. kWh/m² er korrekte.

Hvis en bygherre ønsker et arbejde udført, selvom han godt ved, at det strider mod energikravene, kan byggevirksomheden alligevel risikere at blive gjort ansvarlig.

Erstatningsansvar:

Selvom der er indgået en aftale mellem bygherren og byggevirksomheden om, at bygherren påtager sig ansvaret ved, at de udførte arbejder er i strid med energikravene, kan man ikke gå ud fra, at en sådan aftale holder, da den strider mod lovgivningen.

En senere køber af ejendommen, der ikke ved købet er gjort bekendt med det ulovlige arbejde, kan rejse krav om erstatning direkte mod håndværkeren, også selvom der er indgået en aftale mellem bygherren og håndværkeren om, at bygherren påtog sig ansvaret ved, at arbejdet ikke overholdt energikravene.

Straffeanmsvar og krav om lovliggørelse: En eventuel aftale mellem en bygherre og en byggevirksomhed, om at bygherren påtager sig ansvaret for at energikravet ikke overholdes, er ikke binden-

de for byggemyndigheden. Derfor vil byggevirksomheden kunne straffes efter byggelovens bestemmelser, der rummer mulighed for at straffe den, der har rådgivet bygherren, eller den der har udført arbejdet.

Efter byggeloven kan der gives pålæg, til den til enhver tid værende ejer, om at lovliggøre et arbejde, der er udført i strid med energikravene. Byggevirksomheden kan altså risikere, at den til en hver tid værende ejer af ejendommen, som modtager pålæg om lovliggørelse, rejser krav om erstatning.

Eksempler til formulering af tilbudsbestemmelser om energibesparende foranstaltninger:

I tilbudsfasen kan det være for omkostningskrævende, enten selv, eller ved en rådgivende ingeniør at få vurderet nødvendigheden af energibesparende foranstaltninger. For at undgå senere diskussioner om eventuelle merudgifter hertil og til energibesparende foranstaltninger kan medtages en af følgende formuleringer i tilbudet:

"Det præciseres, at der ikke ved tilbudsafgivelsen er foretaget en beregning af bygningsreglementets krav til energibesparende foranstaltninger. Det forudsættes, at bygherren selv får foretaget en sådan hos en rådgivende ingeniør. Merudgifter til energibesparende foranstaltninger skal betales ud over tilbudssummen".

Eller

"Det præciseres, at der ikke ved tilbudsafgivelsen er foretaget en beregning af bygningsreglementets krav til energibesparende foranstaltninger. Udgifterne til en rådgivende ingeniør for en sådan beregning og merudgifterne til energibesparende foranstaltninger skal betales ud over tilbudssummen".

Eller

"Det præciseres, at der ikke ved tilbudsafgivelsen er foretaget en beregning af bygningsreglementets krav til

energibesparende foranstaltninger. Udgifterne ved vores beregning heraf og merudgifterne til energibesparende foranstaltninger skal betales ud over tilbudssummen".

Eller

"Det præciseres, at der ikke i forbindelse med tilbudsafgivelsen er foretaget en beregning af bygningsreglementets krav til energibesparende foranstaltninger. Udgifterne til energibesparende foranstaltninger skal betales ud over tilbudssummen".

Er det ikke nødvendigt at udføre eventuelle energibesparende foranstaltninger, som en integreret del af arbejdet – fordi disse, lige så godt, efterfølgende kan udføres af andre, som f.eks. ved udskiftning af uisolerede tagplader, hvor der eventuelt kan blive tale om forøgelse af den isolering, der ligger i det åbne tagrum – kan der i tilbudet anføres følgende:

"Det præciseres, at der ikke ved tilbudsafgivelsen er foretaget en beregning af, om der efter bygningsreglementet skal udføres energibesparende foranstaltninger som følge af arbejdet. Det forudsættes, at bygherren selv får foretaget en beregning og endvidere selv – eventuelt efterfølgende – sørger for, at nødvendige energibesparende foranstaltninger udføres".

For bygherrens forståelse, kan det være hensigtsmæssigt i denne situation konkret at anføre, hvilke energibesparende foranstaltninger, der kan være tale om, f.eks. således:

"Det præciseres, at der ikke ved tilbudsafgivelsen er foretaget en beregning af, om udskiftning af tagpladerne medfører, at der ifølge bygningsreglementet skal ske en forøgelse af isoleringen over loftet. Det forudsættes, at bygherren selv får foretaget en beregning heraf, og endvidere selv – eventuelt efterfølgende – sørger for, at nødvendig forøgelse af isoleringen udføres".

Eksempel, udskiftning af tagplader

Ejeren retter henvendelse til en byggevirksomhed for at få udskiftet tagpladerne inkl. taglægter på et etplanshus på 130 m²

Beskrivelse af hus:

Etplanshus	130 m ² (udv. mål 8 x 16 m)
Klimaskærmens areal	
Nordfacade	40 m ²
Sydfacade	40 m ²
Østgavl	20 m ²
Vestgavl	20 m ²
Loft	130 m ²
Terrændæk	130 m ²
	380 m ² (25% heraf udgør 380 m ² x 0,25 = 95 m ²)
Tag	30 grader taghældning, gitterspær, bølgeeternitplader
Loftsisolering	125 mm mineraluld
Gavle	Udv. brædebeklædning, 150 mm mineraluld, 2 x 13 mm gipsplader

Bygherren ønsker ikke udført andre arbejder, end udskiftning af tagpladerne.

Arbejdet vil koste 49.000 kr. Efterisolering af loftet, med 145 mm mineraluld, for at opfylde bygningsreglementets krav vil koste yderligere 19.000 kr.

Ifølge bestemmelsen om enkeltforanstaltninger i Bygningsreglementets stk. 5.5.7, skal loft- og tagisoleringen forbedres, i henhold til bestemmelserne i pkt. 5.5.5, ved tagudskiftning. Det er dog en forudsætning, at efterisoleringen er rentabel.

Beregningen af rentabiliteten udføres i henhold til pkt. 5.5.4 efter formlen:

$$\frac{\text{Besparelsen ved foranstaltningen} \times \text{levetiden}}{\text{investeringen}} > 1,33$$

På Rockwools hjemmeside kan man finde en række beregninger af besparelser ved forskellige isoleringsarbejder. Det fremgår heraf, at der ved efterisolering med 145 mm Rockwool kan spares 235 l olie, svarende til en årlig besparelse på 1.871 kr. Sættes dette tal ind i ovenstående formel for investeringens rentabilitet, vil værdien af rentabiliteten med en levetid for investeringen på 20 år, i henhold til vejledningsteksten til Bygningsreglementets pkt. 5.5.6, kunne beregnes til:

$$\frac{1.871 \times 20}{19.000} = 1,97$$

Da det beregnede tal for rentabiliteten på 1,97 er større end 1,33, anses investeringen for rentabel. Det betyder, at der skal foretages efterisolering på loftet.

Hvor kan jeg få yderligere hjælp?

Udover den vejledning der findes på Dansk Byggeris hjemmeside, er der flere muligheder på internettet for, at få yderligere oplysninger om energireglerne og om hvordan man lever op til kravene.

Der kan f.eks. henvises til:

■ Erhvervs- og Byggestyrelsen

www.ebst.dk

■ Energistyrelsen

www.ens.dk

■ Statens Byggeforskningsinstitut

www.sbi.dk

■ Rockwool. Her findes oplysninger om energibesparelser ved forskellige isoleringstykkelser.

www.rockwool.dk

■ Isover

www.isover.dk

■ Dansk Leca

www.leca.dk

■ Energimærkesekretariatet

www.emsekretariatet.dk

På Energimærkesekretariatets hjemmeside findes bl.a. oplysninger om, hvor man finder en energimærkekonsulent, priser på energimærkning og hvordan man bliver energimærkekonsulent.

Herudover står Dansk Byggeris Erhvervstekniske afdeling til rådighed for oplysninger om energikravene.

Mødekalendar Dansk Tækkemandslaug 2006

Fredag d. 3. – 4. november 2006 kl. 16.00
fredag og lørdag d. 12. – 13. januar 2007

Skuemesterkonference
Seminar, Håndværkerskolen Hadsten

Tag kampen op mod algevækst på stråtage

Det Aktive Tagsystem

Demohus, Gråbakken 46, Saltum. Systemet er usynlig monteret under lyngrøgningen. Der skal anvendes plastbelagt tråd (kan købes igennem os) ved anvendelse af systemet.

- ✓ 30 års produkt- og funktionsgaranti eller pengene tilbage
- ✓ Mos- og algefrie stråtage giver tilfredse kunder
- ✓ Gør stråtage mere populære
- ✓ Værdiforøgelse af huset med certifikat
- ✓ Usynlig montage
- ✓ Særeelementer til vinduer, kviste m.m.

Vil du vide mere om Det Aktive Tagsystems stråtagsprodukter, eller ønsker du at bestille brochurer og vareprøver, er du velkommen til at kontakte Tækkemand Bernt Bojer, der er distributør for stråtagsprodukterne.

NB: Det Aktive Tagsystem findes også til tegl- og eternittage (særlige produkter).

Distributør for stråtagsprodukter:

Tækkemand Bernt Bojer
Hovedgaden 32
V. Hornum
9640 Farsø
Tlf.: 98 66 36 60
Biltilf.: 23 41 17 94
bb@aktivtag.dk

www.aktivtag.dk

Dansk hoveddistributør:

Det Aktive Tagsystem ApS
Lundergårdsvej 75
9490 Pandrup

Tlf.: 40 53 50 32
info@aktivtag.dk
www.aktivtag.dk

Foldere om sikkerhed på andre sprog

Man kan på Arbejdstilsynets hjemmeside www.at.dk, udover at finde diverse regler og bekendtgørelser på Dansk, finde dem på Engelsk, Grønlandsk, Polsk, Tysk og Litauisk.

Nu kan man også finde de tre foldere om sikkerhed ved stiger, stilladser og tagarbejde på engelsk. Folderne henvender sig til det stigende antal virksomheder i byggebranchen, der har ansat udenlandsk arbejdskraft. www.at.dk

Transport og montage af gipsplader

Som tidligere omtalt har Arbejdstilsynet – som led i den skærpede kurs overfor tunge løft – bebudet, at der som udgangspunkt skal anvendes egnede tekniske hjælpemidler ved transport og montage af gipsplader (f.eks. truck ved transport af plader og montagelift ved opsætning). Der henvises til cirkulært nr. 48, udsendt af Dansk Byggeri den 11. november 2003 (kan også ses på Dansk Byggeris hjemmeside). Heri orienteres om de midlertidige tiltag, der kan nedbringe belastningen

ved manuel håndtering af gipsplader til et minimum. Desuden bør sektionens medlemmer opfordre de projekterende til at foreskrive 900 mm gipsplader. Dansk Byggeri og Træsektionen arbejder for tiden med hele problemstillingen omkring transport og montage af gipsplader – både på det politiske niveau og igennem en indsats for at fremme udviklingen af nye tekniske hjælpemidler. Medlemmerne vil blive orienteret, når der er nye oplysninger i sagen.

Viden om TRÆ

TRÆSEKTIONEN

dansk byggeri

Gennem en aftale mellem Dansk Byggeri og TI Træteknik har Træsektionens medlemmer adgang til websiden 'Viden om Træ', som bl.a. indeholder 21 trætekniske artikler. For at få adgang til artikelsamlingen kan man logge ind via Træsektionens hjemmeside på www.danskbyggeri.dk. Som brugernavn benyttes virksomhedens medlemsnummer og, som password, virksomhedens telefonnr.

I følge aftalen mellem Dansk Byggeri og TI Træteknik kan medlemmerne udover den information, der er tilgængelig på websiden benytte den svartjeneste, der er til rådighed via telefon eller mail.

TOP byggeblade

Også byggeblade fra TOP (Træbranchens Oplysningsråd) kan gratis læses og udskrives af Træsektionens medlemmer.

Udlændingestyrelsen hedder nu Udlændingesservice

Samtidig er den daglige telefontid udvidet så der kan ringes til Servicen fra kl. 09 til kl. 15 alle hverdage. Erhvervskontorets telefonnummer er 35 30 85 55. Servicen opfordrer til, at man så vidt muligt ikke ringer lige efter kl. 09 og mellem kl. 11.30 og 12.30.

Arbejds miljø i dansk byggeri

entreprenørskolen

Arbejds miljø i dansk byggeri

Fælles indsats for at forhindre flaskehalse i byggeriet

Den 18. maj 2006 indgik Arbejdsmarkedsstyrelsen og A-kassernes Samvirke en aftale om forstærket samarbejde mellem AF og a-kasserne. Formålet med samarbejdet er at afhjælpe problemerne med at skaffe arbejdskraft i bygge- og anlægsbranchen.

Aftalen lægger vægt på, at samarbejdet mellem AF og a-kasserne om hurtig formidling af job sættes i system. Jobordrer fra arbejdsgivere skal ekspederes med det samme, og de ledige job skal besættes hurtigt.

Samarbejdsaftalen er en rammeaftale. Forventningen er, at den enkelte AF-region og a-kasse indgår lokale aftaler inden for aftalens rammer.

Nu er der kommet en tredje revideret udgave af "Arbejds miljø i dansk byggeri", som er en grundbog om arbejdsmiljøet i byggebranchen. Den første udgave blev udgivet i 2000, hvor Dansk Byggeris kursuscenter Entreprenørskolen begyndte at udbyde den lovpligtige arbejdsmiljøuddannelse til sikkerhedsgruppen. Siden er målgruppen blevet udvidet dramatisk. Entreprenørskolen udbyder nu også specialudgaver af arbejdsmiljøuddannelsen til bygherrens arbejdsmiljøkoordinator, og senest er der blevet udviklet endnu en specialudgave af arbejdsmiljøuddannelsen til lærlinge. Den tredje udgave af bogen stiller skarpt på udvikling af arbejdsmiljøet samtidig med anvendelse af ledelses- og produktionsprincipperne fra Lean Construction. www.danskbyggeri.dk/servicebutikken

Byggeri med garanti!

Krak og Dansk Byggeri er gået sammen om Krakbyggetilbud.dk. Vi gør det let for internetbrugere at få tilbud fra håndværkere.

Formidling af opgaver

Dansk Byggeri og Krak.dk har i samarbejde udviklet krakbyggetilbud.dk, som giver Dansk Byggeris medlemmer mulighed for at tilmelde sig en hjemmeside, der formidler kontakten mellem håndværkere og kunde. Det koster 4.700 kr. at blive oprettet på krakbyggetilbud.dk, og det fungerer som en konto, hvor der trækkes 150 kr. for hver ordre. Til gengæld får man pengene retur, hvis man ikke har fået 10 ordrer på et år. Det er KRAKs projekt. Dansk Byggeri går med for at sikre, at portalen bliver så seriøs som mulig.

Krak.dk har knyttet en medarbejder til projektet, som har til opgave at formidle kontakten til de medlemmer af Dansk Byggeri, som ønsker at blive tilmeldt siden. www.krakbyggetilbud.dk

Flere oplysninger:

Krak.dk:
partnerchef Michael Pedersen
tlf. 40 80 08 49

Dansk Byggeri:
kontorchef Eva Kartholm
tlf. 20 20 01 98

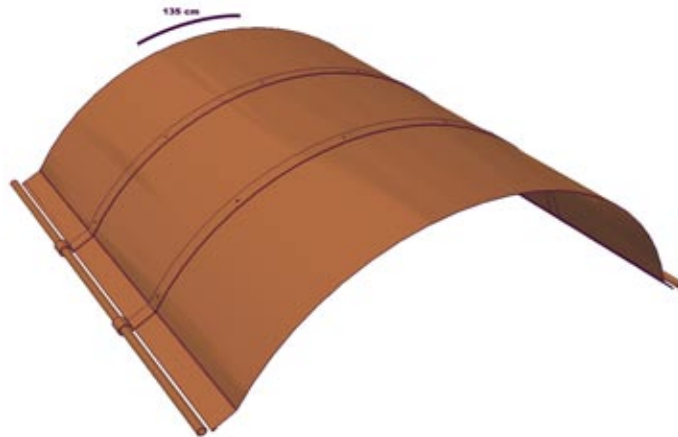

KOBERRYG 135

Så er den her, kobber rygningen tilpasset danske stråtagsnormer.

Efter et par års undersøgelse af de modeller der findes på markedet, kan vi nu tilbyde en kobberrygning udviklet til de fleste tækkemænds stråtagsmål.

Modulerne kan monteres uden andet specialværktøj end en popnittedang og måske en pladesaks til finpudsning af endestykker.

Kontakt os venligst for yderligere information samt pris & leveringstid!

P.S. Vi kan også levere kobbertrådflet i 75 & 90 cm bredde.

Carlo F. Christensen A/S

Tlf. 86 38 76 66 fax. 86 38 74 44 mail carlo@carlofchristensen.dk

Binde

At Erling Bach Pedersen
foto Petter Astrup

Både tid og sted for årets bindedag var valgt med omhu, og da morgenskyerne var blæst væk, tegnede der sig en herlig sensommerdag med temperatur først i tyverne. De smukke omgivelser hos Jens Greve, satte prikken over i'et. Kun et kvarter forsinket, lykkedes det at få gennet de allerede ivrigt diskuterende tækkemænd ind på værkstedet, hvor formiddagens program skulle finde sted. Da man havde skaffet ekstra stole til de sidste, var over 100 mennesker kommet til bords!

Under formiddagskaffen bød Søren Vodder velkommen og overlod så scenen til Jydsk Tækkemandslaug og deres indlæg til dagens program. Først uddelte Hans Jørgen Zerlang årets udgave af "Den gyldne Tækkenål" til

Hadsten Håndværkerskole. Begrundelsen var foreningens anerkendelse af det seje stykke arbejde, der har hørt med til at få lærlingeuddannelsen for tækkemænd op at stå. Han understregede, at mange mennesker havde været involveret – ikke bare skolen og dens personale. Nålen er ment tilegnet alle disse, men de må nøjes med at kigge på nålen, når de færdes på skolen. På skolens vegne, blev nålen modtaget af Finn Døssing, der takkede og erklærede at han var glad og stolt over denne anerkendelse.

Dernæst havde undertegnede et indlæg om råd i stråtage. Denne gang ikke om kondens, men om den råd, der kan opstå i taget, hvis man tækker for tykt og med for små rør.

Emnets aktualitet understregedes af, at der i Tyskland for tiden er stor uro

blandt tækkefolk og rørhandlere på grund af hjemmesiden www.reetdachsterben.dk, som påstår, at en ny svampeart har angrebet rørtagene. Ikke bare i Tyskland, men også i England, Holland og Danmark. Her mener hjemmesidens ophavsmand, Ullrich Schäfer, at op mod 80 % af både nye og gamle stråtage er inficeret. Branchen har nu travlt med at imødegå denne påstand, idet mange i branchen mener denne påstand er urigtig. De mener ikke nogen ny svamp er kommet til, men de byggefysiske rammer har ændret sig meget de sidste 15 – 20 år. F.eks. udbredt udnyttelse af loftsetager, bedre tætning af huse og bedre isolering, hvilket medfører en øget damptransport ud gennem loftsvæggene i form af diffusion. Dernæst tækkes i dag tykkere og med tyndere og mere rette rør end tidligere.

Dernæst var det Hadsten Håndværker-

dag 2006

skoles tur til at informere. Det gjorde Finn, Leif og Bjarne i fællesskab. Det ser nu ud til, at lidt flere elever er på vej ind på skolen, hvilket jo er højst tiltrængt.

Leif skal i gang med et stykke pionerarbejde, nemlig at udarbejde en materialelære for tækkemænd. Desuden var der en mindre debat om, hvor meget de gamle bindemetoder måtte fylde i undervisningen.

I middagspausen, var der i starten stor kø ved den til anledningen bestilte pølsevogn.

Efterhånden fordelte folk sig dog på pladsen foran snedkerværkstedet, hvor der var udstilling af produkter af interesse for tækkfolk: løftegrej, værktøj, stiger, midler til bekæmpelse af svamp, kinesiske tækkerør og endelig var der eksempler på de nye tækkebroer. Finn Guld viste det system, han har

brugt de sidste år og Jens havde lavet et stykke tag, hvor han havde anbragt hans nye udgave af tækkebroerne – en kombination af de gamle bomme og den nye tækkebro.

Om eftermiddagen havde Dansk Tække- mandslaug lagt op til debat, om de nye tækkebroer med indlæg, af arbejdsmiljøchef Carsten Bekker fra Dansk Byggeri og Jørgen Mulbjerg fra TIB.

Debatten blev nok endnu livligere end forventet. Mange følte trang til, at udtrykke deres utilfredshed med, at de gamle tækkebomme af træ fra 1. januar 2007 vil være forbudt. Der var dog også indlæg, hvor holdningen var, at nu måtte vi se at komme videre og vænne os til de nye tækkebroer.

De to arbejdsmiljøfolk mener ikke, vi har nogen mulighed for at ændre på beslutningen om ulovliggørelsen af tækkebommene. Den vurdering kunne

dog ikke hindre, at debatten mundede ud i en opfordring, fra over 90 % af forsamlingen, til tækkelaugene om at tage sagen op igen og gøre et nyt forsøg på at få ændret afgørelsen.

Sidste og vigtigste punkt på dagsordenen: Danmarksmesterkab i rørkast. Som sædvanlig var dysten hård, og det var lidt af en lettelse, at det i år lykkedes at fravriste dynastiet Duedahl Knudsen begge pokaler.

Årets vindere i længdekast blev: Steen Nielsen fra Nordtag Stråtag, og i præcisionskast blev det: Henrik Jensen fra Tækkemanden fra Spjald.

Mens der blev drukket farvelkaffe og øl, takkede formand for DTL Jylland, Carsten V. Hansen af.

Af **Petter Astrup**
sekretær Dansk Tækkemandslaug

Dansk Tækkemandslaus prislisteudvalg har afsluttet udarbejdelsen af en tækkprisliste, der bliver indsat som et selvstændigt afsnit 11 i "Prisliste for veludført tømrer- og snedkerarbejde m.v.". Prislisten er forhandlet på plads af repræsentanter fra DTL, Dansk Byggeri og Forbundet Træ-Industri-Byg (TIB).

Repræsentanterne i prislisteudvalget er:

- DTL, Søren Vodder og Anders Pedersen

Prisliste på vej vedrørende tækkearbejde

- Dansk Byggeri, Søren Hoffmann Sørensen, Jørgen Faarbæk og Petter Astrup
- TIB, Bent Olsen og Svend Åge Poulsen

Prislisten er forelagt Dansk Byggeris bestyrelse og Dansk Arbejdsgiverforening (DA) til godkendelse.

Prislisten forventes at træde i kraft den 1. november 2006. Tiden indtil 1. oktober 2009 betragtes som prøvetid, med indlagt stop 1. oktober 2007 og 1. oktober 2008.

Ved disse stop skal parterne inden den 14. oktober samme år give meddelelse om priser, der ønskes genforhandlet eller arbejdsoperationer, der bør tilføjes eller fjernes fra prislisten.

I prøvetiden kan eventuelle uoverensstemmelser ikke indbringes til afgørelse ved faglig voldgift, før de har været

forelagt et af organisationernes nedsatte udvalg.

Senest den 1. september 2009 skal parterne have udvekslet endelige forslag til eventuelle ændringer. Forhandlingerne om ændringer skal være afsluttet senest den 15. september 2009.

Herefter forelægges prislisten de kompetente forsamlinger til endelig godkendelse eller forkastelse, resultatet skal meddeles modparten senest den 1. oktober 2009.

Det er meget vigtigt, at Dansk Tækkemandslaus medlemmer anvender prislisten, således at urimeligheder i prislisten kan påvises og dermed genforhandles med TIB.

Derfor vil jeg (Petter Astrup) i prøveperioden på 3 år indsamle så mange regnskaber som muligt – helst dem alle.

Miljørigtig maling fra WLT

- Linoliemaling (til ude og inde)
- Væg- og loftsmaling - nu med indeklimatekne
- Facade-, sokkel- og tagmaling
- Olielud - drypfri pasta
- Tonkinlak
- Træbjærene - mange typer bl.a. indfarvet
- Svensk slamfarve i flere farver
- Værk, fæhår og tjærekitt
- Lagret Rødvig kulekalk og sandkalk
- Stort udvalg i farvepigmenter
- Specialrondel t. afrens. af tjære og maling

Bygnings- og restaureringsartikler - som fås på bestilling

- Bindingsværk i mange dimensioner
- Faconskåret bindingsværk
- Savskårne rygningstræer
- Loftsbjælker (træbjælker) op til 9 m
- Sibirisk lærketræ
- Celloc varmebehandlet træ
- Papiruldisisolering
- Gamle mursten til restaurering -rensede- fås i mange størrelser
- Hydraulisk kalk og mørtel m. EU norm
- Indfarvet mørtel og kalk
- Silikatmaling

Lørup Malervarer

Lørupvej 19 - Lørup ved Ryslinge, 5750 Ringe
Åbningstider: Hverdage 13 - 18, Lørdag: 10 - 14
eller ring 62 67 10 58 eller 40 14 18 68

Find vej til
Lørup Malervarer på
www.lm-linolie.dk

Tømmer

- ▶ Bindingsværk i eg/lærk/douglas ◀
- ▶ Samt krumt bindingsværk/planker ◀
 - ▶ Nyopskåret/lagret 3 til 7 år ◀
 - ▶ Planker/beklædningsbrædder i lærk/douglas ◀
- ▶ Krumme, faconskårede vindskeder ◀
 - ▶ Savskårne rygningstræer ◀

Ryslinge Savværk

V/ Holger Broegård Nielsen
Henvendelse aften 66 11 24 08

Vi er altid klar med et godt tilbud på såvel nyt tag som reparationer og rygning

Tækkemand

KURT N. SEGALL ApS

Malmose 11, 5540 Ullerslev

Tlf. 65 36 11 77

Bil 40 18 30 25

Fax 65 36 11 49

E-mail: kissendrup-lavpris@mail.dk

Web: taekkefirmaet-segall.dk

Dansk, lagret egetømmer

Til reparation af egebindingsværk benyttes lagret, naturligt tørret egetræ. Vort lager omfatter 1.200 lagrede egestolper i dimensioner fra 4x4" til 10x12" og længder op til 6 meter. Også 2"-planker af eg, bøg, ask og smalringet fyr.

Tømmeret leveres over hele landet inden for 3 dage. Rekvirér gerne tilbud.

**Bidstrup Gods
Bidstrupvej 1
8870 Langå**

Tlf. 86 46 80 21
mail@bidstrupgods.dk

På Bidstrup Hovedgård mellem Århus og Randers, skæres hvert år et parti egestolper, der efter lagring anvendes til restaurering af fx bindingsværk og tagkonstruktioner i kirker. Egetræerne har vokset i de østjyske skove og stolperne nedtørres naturligt i gårdens lader. På lager er træ skovet fra 1999 til 2005.

www.bidstrupgods.dk

Danske Tækkerør sælges

**Henvendelse til
Dansk Rørskær**

Tlf 55 38 24 00/ mobil 22 10 01 12

Tagstillads og gavlgelænder

Broholdere og tækkebroer fra Stråmanden.dk

Broholdere og tækkebroer fra stråmanden er et simpelt, holdbart og billigt system der er tilpasset til at hænge i den tykke tråd. Man kan således bruge brandsikrings dug eller tække på plader uden at ødelægge underlaget.

Et sæt består af 2 broholdere af aluminium/rustfrit stål og en tækkebro lavet af T1 lægter.

Systemet bruges på samme måde som bomholdere og kan løftes op af tagsiden på samme måde af en enkelt mand. Specielt er modellen med trin velegnet til at løfte en hel række tækkebroer uden for meget ekstra udstyr.

Der bruges krogstiger til adgangen.

Tegning til fremstilling af tækkebro medfølger.

Broholdere:

Slimline: 495 kr.

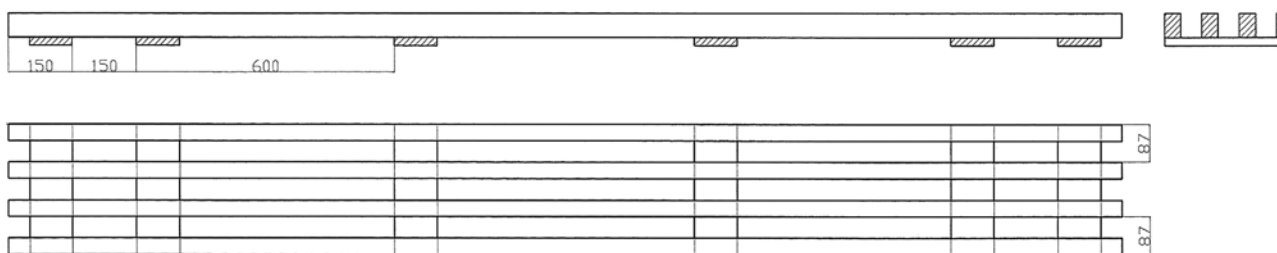
Bred med trin: 611 kr.

Udgift til materialer til tækkebroen er ca. 35 kr./m.

Gavlgelænder til en hel tagside komplet med 2 dragere, 4 søjler, 8 koblinger og 16 vægforankringer. Alt i stykker under 4 m.

I alt **9.999 kr.**

Tilbud i rustfrit stål: retnål 80 kr.
tagkrog 80 kr.
tagkrog lang 100 kr.

Hør om tilbud på kviststillads og bukkestillads fra Vinderup a-s

Stråmanden.dk

Åshøjvej 8, 4600 Køge

56 21 71 56

GIANT Minilæsser

- kvalitet kombineret med flexibilitet
- minilæsser med eller uden teleskoparm
- kraftige maskiner bygget til det hårde slid
- utrolig manøvredegytig via knækstyring
- fåes i 8 størrelser fra 24 - 62 HK
- med eller uden kabine

For interesserede laver vi meget gerne en demonstration, hvor du kan se og prøve læsseren på din arbejdsplads.

Ring og aftal tid for demonstration til:
Julius Bjerg - Mobil 40 33 26 61

BRUGTE LÆSSEMASKINER TAGES GERNE I BYTTE.
Landsdækkende forhandlernet.

Importør:

Brdr. Holst Sørensen A/S

Obbekærvej 105-107, 6760 Ribe

Tlf. 7688 4400 - Fax 7544 1389

www.bhsribe.dk

Jens Grebe A/S

TÆKKE-, TØMRER- OG SNEDKERFORRETNING

RANDERSVEJ 2 · 9550 MARIAGER

TLF. 98 54 15 99 · FAX 98 54 24 99 · BIL 20 29 05 99 & 30 98 05 99

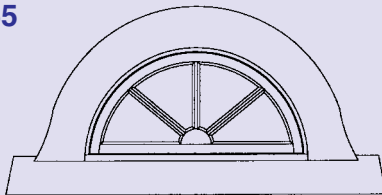
E-mail: info@jens-greve.dk · www.jens-greve.dk

KVISTVINDUER

NYHED!

Type 120/70, 120/85 og 150/90 leveres nu med koblede rammer, kitfaste til enkelt glas med 22 mm tynde sprosser

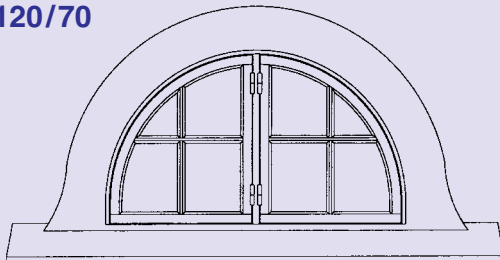
Type 90/55

Type 90/55

Fyr eller mahogni
Bredde: 90 cm
Højde: 55 cm
Bundhængt vinduesramme med udskyder.

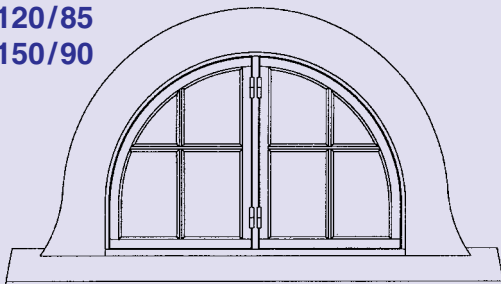
Type 120/70

Type 120/70

Fyr eller mahogni
Bredde: 120 cm
Højde: 70 cm
Sidehængte vinduesrammer med anverfere og stormkrog. Løs midterpost.

Type 120/85
Type 150/90

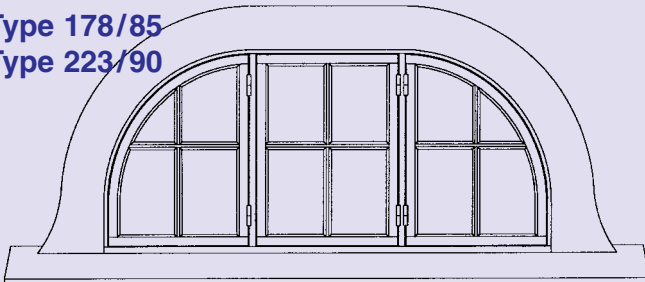
Type 120/85

Fyr eller mahogni
Bredde: 120 cm
Højde: 85 cm

Type 150/90

Bredde: 150 cm
Højde: 90 cm
Sidehængte vinduesrammer med anverfere og stormkrog. Løs midterpost.

Type 178/85
Type 223/90

Type 178/85

Fyr eller mahogni
Bredde: 178 cm
Højde: 85 cm

Type 223/90

Bredde: 223 cm
Højde: 90 cm
Sidehængte vinduesrammer med anverfere og stormkrog. Løs midterpost.

Prisliste 2005

Type 90/55

Fyr 4.500,-
Mahogni 5.200,-
Maling 600,-
2 farvet tillæg .. 450,-

Type 120/70

Fyr 5.700,-
Mahogni 6.500,-
Maling 700,-
2 farvet tillæg .. 550,-
Till. kobl. rammer 950,-

Type 120/85

Fyr 5.800,-
Mahogni 6.600,-
Maling 700,-
2 farvet tillæg .. 550,-
Till. kobl. rammer 1.000,-

Type 150/90

Fyr 5.900,-
Mahogni 6.800,-
Maling 800,-
2 farvet tillæg .. 650,-
Till. kobl. rammer 1.100,-

Type 178/85

Fyr 8.400,-
Mahogni 9.600,-
Maling 1.000,-
2 farvet tillæg .. 850,-

Type 223/90

Fyr 8.800,-
Mahogni 10.000,-
Maling 1.100,-
2 farvet tillæg .. 950,-

Ved køb af flere end 5 vinduer ydes der rabat

Alle priser er ekskl. moms og levering

Kvistvinduerne udføres i høj kvalitet af lamineret vac.imprægneret fyrretræ med trykimprægneret vandbræt.

Kan mod tillæg leveres i mahogni, men leveringstid må påregnes.

Alle vinduer leveres med 2-lags isoleringsruder med 5 års garanti.

Andre vinduesmål: Indhent tilbud.

Ny mesterlære – nye muligheder

Af Mette Schmidt Dansk Byggeri
foto Anders Bach

Den nye mesterlære åbner mulighed for en praktisk indgang til en erhvervsuddannelse. Men det må ikke føre til medarbejdere med dårligere kvalifikationer, understreger Michael H. Nielsen, Dansk Byggeri.

Den 1. august 2006 gik startskuddet for endnu en ny indgang til erhvervsuddannelserne – den såkaldte "nye mesterlære". Den nye mesterlære er en mere praktisk indgang til en erhvervsuddannelse, der giver en lærling og en virksomhed mulighed for at indgå en uddannelsesaftale og erstatte det normale 20 ugers grundforløb med praktisk oplæring i virksomheden.

Den nye mesterlære er et led i de politiske bestræbelser på, at 95 pct. af en ungdomsårgang i 2015 skal have en ungdomsuddannelse. I dag er det knap 80 pct., der afslutter en ungdomsuddannelse.

I byggeerhvervet, der i dag står for næsten 25 pct. af alle de 60.500 igangværende uddannelsesaftaler, har vi valgt at indarbejde den nye mesterlære som endnu en indgang til erhvervsuddannelsen. Vi vil gerne medvirke til, at erhvervsuddannelsesloven bliver mulighedsloven og ikke en lov med en masse begrænsninger og barrierer, udtaler direktør Michael H. Nielsen, Dansk Byggeri.

Han understreger dog samtidig, at den nye, praktiske tilgang til erhvervsuddannelserne ikke må føre til, at der slækkes på kravene til de færdiguddannedes kvalifikationer.

– Snarere tværtimod. I en tid, hvor det globale arbejdsmarked viser sig som en realitet i byggeerhvervet, er det nødvendigt, at de danske erhvervsuddannelser er i verdensklasse – ellers vil vi se, at jobbene besættes af helt andre.

På uddannelsesområdet er der igennem det seneste par år taget mange initiativer, der skal sikre, at alle unge får en kompetencegivende uddannelse. Ud over den nye mesterlære er der etableret en række korte erhvervsuddannelser. 10. klasse afløses af en ungdomsklasse, som kommer til at omfatte såkaldte brobygningsforløb, hvor der indgår praktik. Og der etableres aftaler om forpraktik for unge, der gerne vil prøve et erhverv af.

– Det eneste, man kan være lidt bekymret for, er om de unge og deres forældre kan finde hoved og hale i de mange nye muligheder. Her ligger en gedigen opgave for erhvervs- og ungdomsvejledningen, men også for arbejdsmarkedets parter, der er interesseret i at tiltrække ny og kompetent arbejdskraft, slutter Michael H. Nielsen.

■ I den nye mesterlære skal lærling, virksomhed og erhvervsskole i fællesskab udarbejde en uddannelsesplan, der sikrer, at den mere praktiske indgang leder frem til kompetencer, der gør lærlingen i stand til at afslutte en erhvervsuddannelse på samme niveau som øvrige lærlinge.

■ Byggeerhvervet uddanner i øjeblikket 25 pct. af alle lærlinge og står for 7 pct. af arbejdsstyrken. 14.300 lærlinge er i gang med en erhvervsuddannelse inden for byggeerhvervet.

■ En erhvervsuddannelse inden for byggeerhvervet tager typisk 3 år og 8 måneder. Med et svendebrev er der direkte adgang til videreuddannelse som byggetekniker og bygningskonstruktør samt kort- og landmålingstekniker.

www.bygud.dk

Flere oplysninger

- Direktør Michael H. Nielsen
Dansk Byggeri
tlf. 72 16 00 00
- Afdelingschef Louise Pihl
Dansk Byggeris
Uddannelsesafdeling
tlf. 72 16 01 77

Carlo 50 år

Af Erling Bach Pedersen

En 50-årsdag må være den rigtige lejlighed til at portrættere denne person. Her på Djursland kender de fleste mennesker ham som Carlo, og så er der nok heller ikke mange i tækkebranchen, der er i tvivl om, hvem der er tale om.

Jeg lærte Carlo Christensen at kende, da han endnu var allerførst i tyverne og jeg selv havde været tækkemand i et par år.

Da havde jeg for længst opdaget, at de stråtagene hans far havde lavet, var der en hel del mere stil over, end dem jeg selv fremstillede, så det bekendtskab var nok værd at dyrke.

Sammen med Allan Rahbæk kom jeg med Carlo til Tyskland og hjalp ham med de første huse, han tækkede dernede.

Det var ikke til at tage fejl af, at han kom lige fra militæret. Der var noget jægersoldat over det. På taget tidligt om morgenen og så blev vi ved så længe vi kunne, dvs. normalt til ved 10-tiden om aftenen. Også når det var vinter. De første timer tækkedes ved projektør, så nogle timer ved dagslys og så igen en hel del timer med projektør, sommetider i snestorm. Sådan var jeg med til nogle raids – normalt af 2 – 3 ugers varighed.

Det var et andet liv end hvad jeg var vant til efter 18 års skolegang.

Carlo havde kun 7 års ditto, men hans evne til at kommunikere med de lokale folk, håndværkere, arkitekter eller ejere undrede mig dybt, for i mine ører lød det – han sagde, mange gange som alt andet end tysk, og grammatikken var i hvert fald ikke den jeg havde lært i skolen – men folk forstod ham tydeligvis og fortrak ikke en mine.

For han udstrålede jo energi, vilje og selvtillid.

De tre ingredienser i rigelige mængder er jo nok også baggrunden for at tækkearbejdet ikke var nok for Carlo.

Han begyndte at blande sig i kommunalpolitik og startede butikken for tækkemænd.

Carlos politiske karriere slutter imidlertid nu. Han siger selv: "På grund af de muligheder, jeg så, der ville blive for

indflydelse i den ny storkommune, valgte jeg ikke at stille op til kommune- eller regionsvalg.

Pr. 31. december er jeg ude af politik efter 20 års aktivt politisk arbejde. Det har været meget interessant at kunne være med til at påvirke udviklingen gennem mit arbejde som formand for Teknik og Miljø i kommunen, medlem af amtsrådet og formand for det fælleskommunale affaldsselskab Reno Djurs".

Handlen med tækkemændene, har med årene udvidet sig til at omfatte alt hvad der er brug for i faget, både materialer, redskaber og arbejdstøj

Det er et koncept, som ingen andre endnu tilnærmelsesvis har gjort efter, selv om en del rørhandlere i Tyskland og Holland i dag efterligner, og derfor også leverer trådvarer og vinduer til faget.

Den kontakt, der på den måde er opstået til hele den danske tækkebranche, har gjort Carlos kontor til andet end et sted for ordreformidling. Det har samtidig, i en årrække, fungeret

som informationsbureau. Det gælder stråtagkunder, der lige skulle vide nogle detaljer om stråtag, en tækkemand, der havde for meget arbejde og skulle vide, hvem der havde ledig kapacitet, en tækkemand, der var kommet i klemme og manglede en god advokat eller bare et godt råd til en nystartet selvstændig tækkemand.

De, der kender Carlo lidt nærmere ved at han også er et stort legebarn, der kan lide at gå på jagt, er glad for motorcykler og go-carts og sætter stor pris på et spil ishockey på gadekæret om vinteren sammen med byens børn.

Jeg har maillet et par spørgsmål til ham i anledning af artiklen. Vores korrespondance følger her:

Hvordan ser du fremtiden for tækkefaget. Og hvilke tiltag er nødvendige for at vi kan bevare tækkefaget som et konkurrencedygtigt alternativ til andre tagtyper?

De ideer og tanker, der har været fremme fra tækkelaugene og Jørgen Kårup

med et "Stråtagets Hus" og et sekretariat med en person som lobbyist/rådgiver og idemand kan jeg fuldt støtte. Holland har vist vejen med den fremgang for stråtaget, der er set de senere år. Det er vigtigt, at den fokus, der har været på stråtaget i de danske medier, bliver fulgt professionelt op. Branchen kan ved fælles hjælp sagtens få udbredt anvendelsen af stråtag i dansk byggeri. Men det kræver at vi løfter i flok!

Vil det også i fremtiden være muligt at levere tilstrækkelige mængder tækkerør af acceptabel kvalitet til det danske marked, eller er det nødvendigt at tænke på alternativer som f.eks. elefantgræs?

Ja, det er der ingen tvivl om. Der bliver stadig fundet nye høstområder i Europa, og senest er der også kommet kinesiske tækkerør på markedet. Der vil sagtens være tækkerør til en fordobling af stråtage i Danmark og Tyskland. Allerede i dag er der så store tækkerørsumråder, at rørhandlerne skærer de dårligste af områderne væk. For vort vedkommende har vi siden 1990 og til i dag stoppet med at høste 1/3 af de polske rørområder – områder, der ikke har kunnet leve op til de krav, de danske tækkemænd i dag stiller til tækkerør. I takt med, at der er kommet nye producentlande på markedet og dermed større mængder tækkerør, sker der det, at kvalitetskravene øges. Derved falder

der producenter væk. Det har vi set både i Danmark, Polen og Ungarn. Faren ved det kan være, at branchen laver den fejl, at vi ved kvalitet fokuserer på tækkerørens rethed, stråtykkelse og koniskhed. Det kan let give tage, der er så kompakte, at de luftes for dårligt. Vi får lavet tage, der optisk er meget smukke, men de rådner alt for hurtigt. Den fejl, at bruge for fine rør og samtidig tække tykt, lavede jeg selv i firserne. I takt med at mit tækkefirma voksede, kunne jeg købe finere og finere rør, hvilket resulterede i at mine tage blev nedbrudt for hurtigt. Da vi i slutningen af firserne begyndte at importere og sælge tækkerør, blev vi selv nødt til at bruge dem der var "for dårlige" altså grove og knap så retstråede. Det viste sig da efter nogle år, at disse tage forblev tørre og sunde og derfor kunne holde meget længere. Men det skal indrømmes, det var tilfældigt, at vi derved efterfølgende slap for problemer med rådne tage.

For tyve år siden, da Carlo fyldte 30, holdt hans mor en tale for ham. Hun sluttede med lidt bekymret at formane: Nu skal du jo pass på ik å skræw' længere end bowsern ka' holde. Noget tyder dog på at det er et ret solidt buksemærke Carlo holder sig. Det bliver interessant at se, hvad han finder på at skræve over, når nu det politiske ikke længere tager hans tid.

Annoncevilkår i Tækkemanden

Bladet "Tækkemanden" udkommer ca. 4 gange om året i et oplag pr. gang på ca. 300. Det sendes gratis til alle ca. 230 tækkemænd i Danmark, enkelte tekniske skoler der har en tømrerafdeling samt diverse abonnenter og biblioteker.

Bladet er derfor et godt medie, hvis du ønsker at henvende dig direkte til vores faggruppe.

Bladets størrelse er A4.

Vi kan tilbyde annoncering til nedenstående priser:

Størrelse H X B mm	Ved 1 gang	Ved 4 gange
Hel side 271 X 182	1.200,00	4.000,00
Halv side 133 X 182	850,00	2.800,00
Kvart side 133 X 88	500,00	1.600,00

De udkomne numre kan ses på www.taekkelaug.dk

Henvendelser for annoncering skal ske til:

Dansk Tækkemandslaug
Dorte Bøttcher
Vestergade 21, 1.
6500 Vojens
Tlf. 72 16 02 43 eller
email: taekkelaug@taekkelaug.dk

Annoncemateriale modtages på mail eller cd, som færdigt trykklart materiale. Hvis materialet ikke er trykklart, sætter Dansk Byggeris dtp-afdeling annoncen op til tryk. Det koster 550 kr. for mindre annoncer og højst 1.100 kr. ekskl. moms. Materiale i Microsoft Publisher og Powerpoint, modtages ikke. Materiale der skal gennem dtp-afdelingen, leveres på denne måde: tekster i word og billeder i originalt grafisk format. Billederne skal ikke være indsat i word.

Dansk Tækkemandslaug

Vestergade 21, 1.

6500 Vojens

www.taekkelaug.dk

Omslag: "En tung dame"

Petter Astrup har taget billedet og fortæller: " På en tur fra Vestjylland til Vojens, kom jeg forbi noget der fik mig til at spærre øjnene op. Der stod et stråtag, hvori der var lavet en dame – et smukt og veludført stykke håndværk, af en dame på et ton. Men hvem har lavet hende? Hun står ved en gård, lige efter Gram mod Gabøl. Efter nogen tid kom jeg igen forbi. Landmanden fortalte mig, at hun var lavet af tækkemand Flemming Fogh, som har tækkefirmaet Dan-Tæk fra Gram. Tækkemanden har lejet sig ind i halvdelen af hans lade. Jeg kontakter tækkemanden, som fortæller, at han har lavet hende som træklaster, til boligudstillinger. Flemming fortæller mig, at hun vejer ca. 1 ton. Der er brugt ca. 170 timer, med et utal af bindinger. Udover at Flemming Fogh laver spændende ting, som store damer, laver han pavilloner og har blandt andet også lavet en bar af strå.

